

De Moeial

Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met BSG, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur 14de jaargang nummer 6 - 27 januari 1997

Inschrijvingsgelden omhoog, meer studenten verwacht Voor wat, hoort wat.

Als u deze Moeial leest is in de Rectorale Denkgroep 'Inschrijvingsgelden' de ontwerpversie van Prof Magits i.v.m. de stijging van het inschrijvingsgeld reeds goedgekeurd. Het door deze werkgroep uitgewerkte ontwerp zal dan ter bespreking liggen op de Raad van Bestuur van 28 februari. Het Bureau van Studentenvertegenwoordigers maakte enkele opmerkingen en hield een informatievergadering op dinsdag 21 januari.

Over het algemeen lijkt het BSV gewonnen voor deze verhoging van de inschrijvingsgelden: ze zou immers voor een deel ten goede komen aan de sociale voorzieningen en een ander deel zou ten goede komen de ondersteuning van het onderwijs aan onze instelling. Dit alles is dus conform de eis van het BSV dat 'bereid is een discussie aan te gaan over een mogelijke verhoging van het inschrijvingsgeld op voorwaarde dat de meerinkomsten gegenereerd uit deze verhoging integraal zouden aangewend worden voor maatregelen die de studenten rechtstreeks ten bate komen'. Als u het ons vraagt kan deze eis heel breed geïnterpreteerd worden: we durven immers niet te veronderstellen dat de universitaire overheid deze meerinkomsten aan onderzoek zou besteden.

De 'Memorie van toelichting: Inschrijvingsgelden' schetst eerst het democratiseringsproces dat in de jaren '60 in het onderwijslandschap plaats vond en waarin de VUB een bijzondere plaats in nam. De VUB bouwde een uitgebreide Sociale Sector aan: richtte brugcursussen in voor abiturienten in om de slagingskansen te verhogen en bouwde bij wijze van Zelfstudiecentra bijkomende pedagogische ondersteuning uit. Dit alles gebeurde op basis van de 60% van de inschrijvingsgelden die ten goede van de studenten moest komen (RvB 25.09.79). Een K.B. van 31.08.1987 bepaalde echter dat inschrijvings- en examengelden integraal werden opgenomen in het patrimonium. De VUB bleef echter bij haar 40/60-regeling met tussen 1986-1991 een deficitaire situatie tot gevolg. In november '91 werd door de Raad van Bestuur een saneringsplan goedgekeurd waarin een nieuwe benaming, nl. 'Aanvullende gelden voor Onderwijs' (AGO) werd ingevoerd. Op basis van deze beslissing werden deze gelden aangewend voor de Zelfstudiecentra, EDUCO, Studieadvies, VUBIG e.a. Ondertussen zou wetenschappelijk onderzoek naar de keuzemotieven van de studenten hebben aangetoond dat het percentage studenten, behorend tot de lagere sociale groepen, aan onze instelling niet hoog genoemd kan worden. Dit gegeven en het simpele feit dat de universiteit niet genoeg geld heeft/krijgt leidt tot een al even simpele oplossing: het inschrijvingsgeld verhogen; naar het schijnt zou maar 1% van de studenten daar om malen.

De VUB zal er echter alles aan doen om haar imago van "sociale" universiteit te bestendigen en te verstevigen: 'de concurrentie in Vlaanderen is immers groot en de strijd om te overleven moet

onophoudelijk worden gevoerd'. De meeroopbrengst die een verhoging van het inschrijvingsgeld tot het decretale maximum zou opleveren zal dan ook integraal besteed worden aan sociaal gerichte tussenkomsten (maaltijdkaart, vergoeding openbaar vervoer, toelage e.a.). Een grote groep meer vermogenden zou via een opgelegde solidariteit een kleinere groep minder begoede studenten helpen. Economische omstandigheden en -vooral- bepaalde beleidsmaatregelen brengen ons zo weer een stap verder weg van de geleidelijke invoering van de kosteloosheid van het onderwijs. De VUB kan natuurlijk wel van het middenveld profiteren, maar kan het onmogelijk dicteren. Paradoxaal genoeg rekent de VUB erop dat de verhoging van het inschrijvingsgeld een grotere toestroom van nieuwe studenten met zich zal meebrengen. Het zal u wel duidelijk zijn dat hier vooral naar de minder begoede wordt uitgekeken, maar dan wel zij die niet in aanmerking komen voor een beurs.

Het is natuurlijk wel zo dat de verhoging van het inschrijvingsgeld niet verrekend wordt voor de beursstudenten. Er wordt ook een nieuwe categorie gecreëerd: de studenten die noch beurs-, noch bijna-beursstudenten zijn, maar toch tot een lagere sociale klasse behoren. De juiste definitie van deze groep zal overgelaten worden aan de Sociale Sector Studenten. Deze groep zal wel de verhoging moeten betalen, maar ze krijgen er de tegemoetkomingen van beurs- en bijna-beursstudenten voor in de plaats.

De meerinkomsten zullen worden verdeeld tussen de Sociale Sector Studenten (60%) en de Dienst Onderwijszaken (40%), die dit geld in het kader van de AGO-gelden dient te gebruiken. Zo zal de student ons inziens zelf zijn kans op slagen kunnen betalen.

Maar vrees niet; dit alles zal niet in een stortvloed over u heen komen, wel in drie golven in evenveel jaren. Het inschrijvingsgeld zal dan de drie opeenvolgende jaren telkens met ongeveer 1.500 frank stijgen. Tegen die tijd spreken we al in ECU en we mogen natuurlijk niet vergeten dat de indexering jaarlijks verrekend moet worden. Het eerste jaar rekent men op 7.440.750.- meerinkomsten; het tweede jaar op 14.881.500.-; en het derde jaar op 22.322.250.-. Gelieve niet te morren: de studentenvertegenwoordigers doen dat ook niet. Het is voor een 'goede zaak' en een nieuwe eeuw. (ts)

zie ook pag. 2

VUB-CIRCUIT

@ Oefenplein van rijkswacht ? Sinds enige tijd is jouw vrije universiteit oefenterrein voor rijkswacht en toebehooren. Deze individuen mogen ongestoord rond lopen (in burger) en als zij het nodig achten, u aanhouden... als zij het nodig achten. Wij stellen voor dat de studenten de rijkswachtkazernen gebruiken als oefenterrein. Want als de VUB maar studenten blijft recruterende (o.a. door een verhoging van het inschrijvingsgeld) zullen wij dra uitwijkmogelijkheden moeten hebben. **OP HET INTERNET WORDT REEDS GEPATROUILLEERD DOOR UW UNIEF !**

@ Veranker eens een vluchteling. Break the Silence had besloten zijn opbrengsten van de acties van dit jaar te schenken aan een Brusselse organisatie die vluchtelingen helpt; deze werd gevonden in L'Escale. Toen BtS de Rector om een bijdrage aan hun project ging vragen bleek er een probleem te zijn: zij sprak zich wel lovend over het project uit, maar kon het niet steunen als de opbrengsten aan een organisatie die door de Franse Gemeenschap wordt gesubsidieerd werden overgedragen. Onze Rector wil dus ook de vluchtelingen Vlaams verankeren. We vragen ons af wat Vlaanderen die vluchteling zal brengen ?

@ R@dio in de lucht ? Het gerucht doet de ronde dat "de R@dio" dan toch van grond zou komen. Er zou een uitzendlicentie zijn vanaf maart. Ook dit is natuurlijk een zaak

van verankering (in de lucht).

@ BSG-lokaal intentioneel naar BWC. Zoals u al dan niet weet zal het BSG één dezer verhuizen naar de nabijheid van zijn bunker. Het vrijgekomen lokaal wekt de interesse van tal van diensten die naar uitbreiding zoeken omdat hun lokaal te klein is: zo bv. Studiekring Vrij Onderzoek en De Moeial. De administratie van de Sociale Sector had laten weten dat de geïnteresseerden een motivatie konden schrijven aan diezelfde administratie. Nu blijkt dat één van die geïnteresseerden (de Bewonerscommissie Oefenplein) met een jarenoude intentieverklaring staat te zwaaien waarin één of andere onverlaat het lokaal (als het ooit zou vrij komen) aan de BWC beloofde. Men kent hier ook iets van achterbakse koeienhandel. NPC misschien ?

@ Convivium-verbrokkeling symbool voor de VUB ? Wie langs de patrijspoorten van het Convivium stapt kan zien hoe de buitenbedekking van dit één jaar (!) oude gebouw aan het afbrokkelen is. Hoelang moest dit gebouw staan ? Zoals u misschien weet moest de studentenhoeve Nieuwelaan slechts 15 jaar dienen (dus al tien jaar geleden gerenoveerd moeten worden) en werd indertijd onze campus Oefenplein vlug-vlug opgetrokken worden om de communautisering vlug-vlug te realiseren. Hoelang moet de Schoofslaan dienen ? (De klinken zijn al vernieuwd!)

EDITORIAAL

Doekjes voor het bloeden

Marc Elchardus heeft ergens gelijk (maar remedieert m.i. verkeerd); dit is een tijd van egoïsme.

Op de informatievergadering van het Bureau van Studentenvertegenwoordigers (BSV) over de verhoging van de inschrijvingsgelden waren een dozijn studenten aanwezig; het merendeel studentenvertegenwoordigers, en ook enkele moeiaalkwallen. Misschien ligt het aan de gebrekkige publiciteit rond deze vergadering, misschien ook niet. Duidelijk is echter dat de studentenvertegenwoordigers achter de verhoging van het inschrijvingsgeld staan; ze hebben het voorstel zelfs mee vorm gegeven. Zij geloven echt dat dit remedieert en zij volgen de 'economische context' van de Academische Overheid en zodoende ook die van de Vlaamse en Europese Gemeenschap. Staan zij ook te springen voor het algemene (!!!) ingangsexamen waar Dehaene luidop over fantasmert ?

Zo zien we dat de VUB weer acties onderneemt die indruisen tegen de verwerping van het 'Memorandum on Higher Education' door onze Raad van Bestuur werd. Dit bewuste Memorandum stuurt het onderwijs naar een rechtstreekse afhankelijkheid van de bedrijfswereld en een koppeling aan de concurrentie logica (het Europese neoliberalisme - weet u wel - 'ready, ready for war').

Is de verhoging van het inschrijvingsgeld 'die rechtstreeks ten goede komt aan de studenten' niet weer een doekje voor het bloeden? Of is het een gevolg van de verankering van de vrije (?) universiteit (wat brengt ons dat trouwens op?) Wat als men de studenten niet meer kan belasten? Gaat men dan naar de bedrijven stappen? Zo krijgen we dan de doelstellingen van het 'Memorandum on Higher Education' langzaam in praktijk gebracht. Zo zal de verspreiding van de kennis geheel ingeschakeld worden in de logica van de concurrentie en 'survival of the fittest' (ready! ready for war!) Zo kunnen we het kritische denken vergeten. Zo zal de democratische grondslag van het onderwijs geschrapt worden. Het is het rad dat voor uw ogen draait. Onfortuinlijk genoeg.

Thierry Serrien.

DE INHOUD VINDT U IN DE VORM

OPEREERT DE RIJKSWACHT IN HET GEHEIM OP DE V.U.B.-CAMPUS ?

Het inschrijvingsgeld: 3 golven Omdat een imago geld kost

Op 28 februari zal de Raad van Bestuur naar alle waarschijnlijkheid beslissen om het inschrijvingsgeld op te trekken, en dit naar het model van de Rectorale denkgroep die onder de leiding van prof. Magits stond. Men plant dat de meerinkomsten progressief over drie jaar zullen stijgen, zodat ook het realiseren van 'nieuwe' initiatieven over drie jaar gespreid wordt. Wat belooft men zoal?

Wat de nieuwe sociale initiatieven betreft komt dit in het eerste jaar ('97-'98) neer op een uitbreiding van de toekenning van de maaltijdkaarten. Deze verminderingsskaarten (65 Bfr. i.p.v. 105 Bfr.) worden nu toegekend aan alle studenten waarvan het gezinsinkomen tot 100.000 Bfr. boven de maximumgrens voor het toekennen van een beurs ligt. Men zal deze grens met nog eens 100.000 Bfr. verhogen.

In het volgende jaar ('98-'99) zou men de toekenning van de sociale toelagen uitbreiden. Nu kan men met een jaarinkomen van 608.000 Bfr. en met 3 kinderen ten laste de maximum toelage van 25.000 Bfr. krijgen. Bij een jaarinkomen van 792.000 Bfr. met drie kinderen ten laste krijgt men 10.000 Bfr. Men stelt voor de inkomensgrenzen op te trekken naar 1.500.000 Bfr., terwijl de grens voor de maximumtoelage op 850.000 Bfr. wordt bepaald. Deze toelagen zullen bovendien lineair worden berekend; een inkomen van 850.000 Bfr. ontvangt de maximumtoelage en de toelage neemt lineair af naargelang men dichterbij het inkomen van 1.500.000 Bfr. zit. In een derde fase (1999/2000) zou men een tussenkomst in het openbaar vervoer voorzien. Op basis van kostprijs kamer/kostprijs vervoer, waarbij de kostprijs voor het openbaar vervoer niet hoger mag zijn dan de huurprijs van een kamer aangeboden door de dienst huisvesting. Men zal de aanvragen individueel behandelen en rekening houden met de inkomensklassen.

Dit zijn dus de nieuwe sociale initiatieven die met de verhoging van het inschrijvingsgeld zullen worden bekostigd. U merkt dat een universiteit hoe langer hoe minder een plaats is waar wetenschap beoefend en onderwezen wordt; en hoe langer hoe meer de inkomsten herverdelende taak van de overheid begint over te nemen. Om deze taak goed te vervullen moet de universiteit het maximum inschrijvingsgeld vragen en rekent zij op een toename van het aantal ingeschreven studenten. We hopen dat de student nu zijn kwantitatieve eigenschappen kent en weet welke kwaliteit hij daarvoor in de plaats krijgt. Voor wie het niet duidelijk is: universiteiten moeten concurreren en de studenten worden gereduceerd tot kapitaalgebeden. We kunnen ons ook afvragen wat er volgt als blijkt dat er in het jaar 2001 niet genoeg meerinkosten meer voorhanden zijn.

Ook de onderwijsinitiatieven die gefinancierd worden door de meerinkosten van de verhoging van het inschrijvingsgeld zullen over drie jaar gespreid worden. Eigenlijk gaat het hier vooral om het in stand houden van reeds bestaande initiatieven en een niet meer dan vanzelfsprekende vernieuwing van de infrastructuur.

In de eerste fase ('97-'98) zal men voor onbepaalde duur een BAP (bijkomend assistend personeel)-lid aanwerven voor Zelfstudiecentrum A (Humane Wetenschappen). Op dit ogenblik heeft men daar één vast BAP-medewerker in dienst en een tijdelijk medewerker die is aangesteld voor een periode van één jaar (tot 31.03.1997). Deze tijdelijke medewerker zou men dus voor onbepaalde duur willen aanwerven (kostprijs ca. 1.800.000 Bfr.) met een deel van het geld van de inschrijvingen. De opdrachten die dit BAP-lid krijgt dienen ertoe de (vooral nieuwe) studenten het iets makkelijker te maken. Daarnaast moet men ook nog rekenen op ca. 700.000 Bfr. werkingsmiddelen om deze opdracht te kunnen uitvoeren. Studentvriendelijk? U betaalt er wel voor.

De tweede fase ('98-'99) zal de werking van het Zelfstudiecentrum verzekeren, wat natuurlijk terug 2.500.000 Bfr. kost. Het is vanzelfsprekend dat deze post terugkomt in de derde fase, maar wat er daarna gebeurt is niet duidelijk. Men kan dan immers niet meer over meerinkomsten spreken. Professor Magits stelde 'dat de studentenvertegenwoordigers dan maar moeten waken'. Eveneens in de tweede fase wil men de infrastructuur van Zelfstudiecentrum A vernieuwen. Het kleine hokje van vandaag moet worden uitgebreid en studie- en audiovisuele ruimtes moeten worden voorzien. Hier zou een prijskaartje hangen van om en bij de 5 miljoen Bfr.: een bedrag dat desnoods over twee jaar kan gespreid worden. In de ontwerpbeurt benadrukt men het belang van een goed functionerend Zelfstudiecentrum; dit is 'meermaals wetenschappelijk aangetoond, een aangepaste begeleiding van de eerstejaars doet de slaagkansen aanzienlijk stijgen'. Het is vanzelfsprekend dat we hier kunnen inkomen, maar het is niet vanzelfsprekend dat deze begeleiding door de student zelf moet bekostigd worden. Wat blijft er van het streven naar de kosteloosheid van het onderwijs? Een contextuele gebondenheid. Of Europa en de weerslag ervan op ons Vlaanderen en het onderwijs.

Boven de voorgenomen verzekering van de werking van ZSCA zal men in de derde fase (1999/2000) voorzien in de recurrente kosten voor onderhoud en vernieuwing van het multimediaal- en informatica-materiaal van de Zelfstudiecentra. Verder zal men een nieuw initiatief opstarten waarbij de problematiek van heroriëntering en remediering van eerstejaars wordt aangepakt in geval van een vroegtijdige en soms te vermijden drop-out. Dit d.m.v. personeel en werking en in samenwerking met de ZSC; ook hiervoor dient men een extra BAP-lid aan te werven, wat 1.800.000 Bfr. kost. U ziet dat onze universiteit er alles aan doet om de problemen van de overheid op te lossen; het is

geweten dat drop-outs en bidders de overheid veel geld kosten. We moeten ons echter afvragen of het de rol van de universiteit is om de kloof tussen secundair en hoger onderwijs te dichten? Die vraag wordt nog stelliger als blijkt dat het de studenten zelf zijn die het dichten van de kloof bekostigen. Is het niet de rol van de overheid om de studiecyclussen en de vorming op een sluitende manier te organiseren? Het is duidelijk dat deze overheid onder het mom van 'meer autonomie' haar verantwoordelijkheid afwimpelt op de onderwijsinstellingen die dan ook nog moeten zien te besparen. Kortom, laat 'de burger' maar meer betalen voor zijn onderwijs. Zo ook wat betreft de internationalisering van het onderwijs: de Europese Unie besluit de Socrates-projecten (uitwisselingsprojecten) niet langer voor 100% te steunen. De EU trekt haar aandeel omlaag naar 60% en de universiteit kan de overige 40% bijpassen. Dit betekent voor de VUB een bijkomende tussenkomst van ca. 5 miljoen Bfr. die door de verhoging van het inschrijvingsgeld zal opgehoest worden. Bij enkele van de weinige (!) aanwezigen op de info-vergadering schoot dit in het verkeerde keelgat: waarom zouden alle studenten moeten betalen voor iets dat door weinigen wordt genoten? Er werd dan ook voorgesteld dit onderdeel te herzien en bijvoorbeeld een beursstelsel uit te werken dat minder zou kosten. Blijft natuurlijk weer de vaststelling dat er veel geld moet betaald worden voor image-building (en dan nog wel overwegend die van de EU!).

Om de taart van slagroom te voorzien komt er nog een bijkomende inspanning van de VUB, maar eigenlijk gaat het hier vooral om een ondersteuning van de P.R. van onze unief. Men stelt voor om het groene imago van de VUB te concretiseren door een financiële vergoeding te verlenen aan iedere student die een abonnement heeft op het openbaar vervoer en zich zo naar onze campussen begeeft. Men denkt aan een tegemoetkoming van 2.000 Bfr. per student, wat zou resulteren in een kostprijs van rond de 4,5 miljoen Bfr.

"Door al deze bijkomende maatregelen bevestigt en versterkt de VUB haar sociaal imago; niet zozeer door niets te doen, nl. het inschrijvingsgeld niet te verhogen, maar wel door de inschrijvingsgelden doeltreffend te gebruiken en de VUB daadwerkelijk uit te bouwen tot een sociale en studentvriendelijke universiteit. In dat licht betekent het verhogen van de inschrijvingsgelden geen verhoging, maar in tegendeel een verlaging van de drempel tot universitaire studies voor hen, die door hun financiële situatie problemen zouden kennen." De rol van de universiteit? Vriendelijk zijn.

TS

Onze omgekeerde pyramide

Naar aanleiding van het werkdokument van de Rectorale denkgroep over de verhoging van de inschrijvingsgelden hield het BSV op 21 februari een informatie-vergadering in Aula Qd. Er was ruimte zat want alleen het topje van de pyramide was aanwezig. De Rectorale denkgroep werd vertegenwoordigd door Prof. Magits, voorzitter van de werkgroep, oud-voorzitter van de Onderwijsraad, onder-voorzitter van UVV (Unie Vrijzinnige Verenigingen); kortom, een man die reeds vele waters doorzwom in de diepte van de hiërarchische hoogte.

Kersvers (?) SoR-voorzitter Raf De Vos lichtte toe dat er in april '96 reeds geruchten waren over een verhoging van het inschrijvingsgeld. Deze geruchten leidden tot acties, met als gevolg dat men het in het rectoraat niet over één nacht ijs zou laten gaan; er werd prompt een denktank opgericht zodat het voorstel cachet zou hebben.

De studentenvertegenwoordigers wilden echter vermijden dat de opslag in één vloedgolf over de student zou heen komen; eisten dat de verhoging niet zou dienen om de VUB-begroting in evenwicht te brengen en dat één en ander zou gebeuren op basis van wetenschappelijk onderzoek. Uit dat onderzoek bleek o.m. het voor De Vos choquerende feit van de omgekeerde pyramide: hieruit blijkt dat de inkomensverdeling in ons landsdeel beantwoordt aan de vorm van een pyramide en dat de VUB-studentenpopulatie net aan het omgekeerde beeld beantwoordt. Onze sociale politiek leidt er dus niet toe dat de VUB meer studenten uit minder begoede middelen aantrekt.

Uit een eerste bespreking van het voorstel tot verhoging van het inschrijvingsgeld bleek dat het BSV er vooral op gebrand was dat de voorstellen m.b.t. de Sociale Sector beter uitgewerkt zouden worden, men vond het immers nogal vaag. De administratie en ook de voorzitter van de Sociale Sector zeggen echter dat dit onmogelijk is. Op de info-vergadering werd ook

gepleit voor een flexibel karakter van de 60/40 verdeling (60% voor de SoR, 40% voor de Dienst Onderwijs). Prof. Magits vond dit vanzelfsprekend en voegde er aan toe dat de begroting elk jaar geëvalueerd wordt, wat haaks stond op de eis van het BSV om de verhoging van het inschrijvingsgeld los te zien van de begroting.

Met betrekking tot de Zelfstudiecentra kon Magits niet ontkennen dat dit initiatief ook (en vooral? nvdv) thuis hoort in de recruiteringspolitiek van de VUB. Hij stelde ook dat m.b.t. de uitbreiding van de multimediale infrastructuur slechts op een termijn van drie jaar kon gepland worden aangezien het innoverende karakter van deze tijdsgebonden infrastructuur. Er werd gerispeerd dat deze investeringen slechts nu kunnen hebben als de decanen en docenten een positieve reflex aan de dag leggen t.o.v. de Zelfstudiecentra. Deze opmerking kan ons vermoeden bevestigen dat deze centra vooral een kwestie van image-building is.

Wat de Europese uitwisselingen, de zgn. Socrates-projecten betreft waren er heel wat vragen betreffende de 40% die gefinancierd zou worden door de verhoging van het inschrijvingsgeld. Men vroeg zich o.m. af waarom een P.R.-project van de unief gefinancierd zou worden door deze verhoging. Er werd ook gesteld dat dit geld veel beter aan een grotere groep studenten ten goede zou komen. Daarom mag verwacht worden dat de universitaire overheid hier zelf ook zijn inspanning doet, bv. door de 40% voor de helft door de verhoging te laten bekostigen en de andere helft door de universitaire overheid te laten betalen. Hierop werd gerepliceerd dat onze unief reeds achterloopt op het vlak van internationalisering. Ons insziens wordt hieraan echter niets verholpen door de studenten te laten opdraaien voor de uitwisselingsprojecten.

Tot slot werd nog voorspeld dat de wereld in het jaar 2000 niet zal vergaan en dat er ook daarna aan een sociaal- én een recruiteringsbeleid zal worden gedaan.

Thierry Serrien

Mededeling aan de studentengemeenschap

Het BSV (Bureau van studentenvetegenwoordigers) heeft op de vergadering van 29 januari 1997 het volgende standpunt ingenomen:

"Het BSV is bereid een discussie aan te gaan over een mogelijke verhoging van het inschrijvingsgeld op voorwaarde dat de meerinkomsten gegenereerd uit deze verhoging integraal zouden aangewend worden voor maatregelen die de studenten rechtstreeks ten bate komen.

Deze beslissing wordt onder meer gemotiveerd door een aantal duidelijke indicaties dat het huidige VUB-beleid met betrekking tot inschrijvingsgelden niet het verhaopte en verwachte effect blijkt te hebben op het gebied van sociale politiek."

Namens het BSV

GereSORteerd

In een vorig leven voorzitter, nu vice

Dit lijkt wel een stap terug op de sociale ladder. Maar schijn bedriegt. Nic Van Craen (in het interview NVC) was in een vorig leven student aan de Vrije Universiteit Brussel, onze Alma Mater. In dat vorige leven, dat nu echt definitief achter hem ligt, was hij voorzitter van de sociale raad. In dit leven echter (de twee levens zijn door enkele luttele ogenblikken van elkaar gescheiden) is hij de stafmedewerker van Jan Marcelis. Dat wil dus zeggen dat hij in dat vorige leven de beslissingen nam, en ze nu tot uitvoer zal brengen (zo zou het toch moeten). Dat wil dus zeggen dat de sociale sector een bijzonder rooskleurige periode tegemoet zal gaan, aangezien er hier een man echt zijn stempel op het beleid zal kunnen drukken.

Intussen is uw informatiegeile dienaar op de sociale sector (u weet wel - gebouw Y) neergestreken en vuurde zijn eerste vraagjes op deze oudstrijder (hij was echt een studentenvertegenwoordiger hoor, hoewel hijzelf liever het woord beheerder in de mond nam - vandaar misschien zijn overstap - naar het andere kamp) af.

De kleren maken de man

DM: Allereerst zou ik iets over uw kleding willen vragen. Het is mij (en mede met mij een aantal lezers) niet ontgaan dat u sinds een maand of wat van outfit veranderd bent. U zag er toen (en ook nu nog) behoorlijk hip uit, doch we kunnen toch spreken van een lichte verandering (eufemistisch: stropdas en blinkende schoenen vallen echt wel op). Waarom?

NVC: Jaja, dat komt doordat ik beginnen werken ben. De verandering heeft in feite met twee zaken te maken. Ten eerste met het feit dat ik werkbezoeken moet afleggen, vergaderingen moet bijwonen en dergelijke, waarvoor een aangepaste kledij vereist is. En ten tweede, de meest belangrijke eigenlijk, heeft te maken met het feit dat ik dus slechts een half jaar geleden ben afgestudeerd (nvd, als handelsingenieur) en dat dus veel mensen mij nog steeds beschouwen als een student, en ... (aarzeland) om misverstanden te vermijden. Het helpt me om een zekere afstand te creëren.

DM: Dat is duidelijk. Een volgend puntje dat we graag zouden willen aankaarten: welke partijkaart heeft u?

NVC: Ik partijgebonden? Absoluut niet. Ik heb bepaalde ideeën die zeer nauw, ach nauw, dat is niet waar, die nauw aanleunen in een bepaalde hoek, en dan spreken we inderdaad over de SP, en zelfs verder. Ik steek het bijvoorbeeld ook niet onder stoelen of banken dat ik geïnteresseerd ben op vrij linkse tijdschriften en deelneem aan discussiegroepen over marxisme, maar ik heb geen partijkaart, neen.

Afgunst of politieke correctheid?

DM: Het volgende ligt blijkbaar wat gevoeliger. En dat is uw relatie met Raf Devos, hij is nu voorzitter van de sociale raad, u moet daar nu mee samenwerken. Er is toch ooit een probleempje met hem gerezzen in verband met uw kandidatuurstelling voor de functie die u nu bekleedt. Mogen we daar het fijne van weten?

NVC: Hieromtrent zijn zeer vele misverstanden gerezzen. Het probleem was gewoon de situatie op zich. En dat uitte zich dan onder andere tussen ons. Maar wat toen in feite het probleem was, voor Raf, was dat ik mij kandidaat stelde voor een job waarbij ik eigenlijk uitvoerder zou worden van het orgaan waarvan ik op dat moment voorzitter van was. Ik kan hem daar nu in volgen, en toen trouwens ook. Ik snapte toen de contradictie, en dat dat in feite zeer moeilijk lag. Ik had mezelf trouwens voorgenomen dat ik ontslag ging nemen op het einde van het academiejaar.

DM: Ok, maar ik begrijp niet goed waarom u ontslag moest nemen vanaf het moment waarop u uw kandidatuur stelde.

NVC: Daar ging de discussie dus over. Ik vond dat ik zolang kon aanhouden tot het eerste moment dat ik effectief zou beginnen solliciteren, want vanaf dat moment kan je dus effectief spreken over een kandidaatstelling. Andere mensen dachten echter dat het feit dat ik mij kandidaat stelde reeds voldoende was om een bepaalde invloed te kunnen uitoefenen op Jan Marcelis (de coördinator van de sociale sector), of omgekeerd. Ik was op dat moment voorzitter van de sociale raad en sommige mensen dachten dat Jan druk zou kunnen uitoefenen op mij, om bepaalde beslissingen in een bepaalde richting te krijgen.

Nu, één groot misverstand dat ik uit de weg wil ruimen is: toen is er vooral een twist geweest tussen Raf Devos en mij, maar uiteindelijk is het erop neergekomen dat zeer veel mensen zich weggestoken hebben achter Raf Devos. Die mensen zijn nooit rechteut tegen mij komen zeggen hoe zij over de zaak dachten.

DM: Dat is ook de indruk die wij op De Moedial over gans de zaak hadden, in zoverre dat de meningen al gelijk liepen, en dat is dat u plots de grote boosdoener was voor iedereen, maar dat niemand u iets in uw gezicht durfde te verwijten.

NVC: Voila, en Raf is hier dan ook zo eerlijk in geweest van het rechteut tegen mij te durven zeggen.

DM: Maar was dat dan niet met de bedoeling om zelf voorzitter te kunnen worden?

NVC: Neen, daar zeg ik neen tegen. Op dat moment is Bart Julliams voorzitter geworden en we mogen blij zijn dat er toen zo iemand mee op de boot is gesprongen (nvd, hij bedoelt hier Raf Devos, die ondervoorzitter werd). Hij heeft uiteindelijk op een zeer kordate manier een aantal dossiers aangepakt en correct afgehandeld, dossiers waar ik mee begonnen was. Maar dat hij mij tot ontslag zou gedwongen hebben via allerlei kunstgrepen? Neen. Want wat voor zin haalde het uit als er toch jaarlijks verkiezingen zijn?

DM: Maar hij was toch niet zeker van een herverkiezing? Hij was toch wel de meest nerveuze campagnevoerder, zo leek me.

NVC: Tja, dat weet ik niet, ik weet niet hoe die campagnes geweest zijn, maar ik denk niet dat Raf zou geprobeerd hebben, via laatste stuiprekkings, nog een half jaar voorzitter te worden.

De omgekeerde wereld

DM: Dat lijkt ons voldoende als antwoord. Een andere vraag die we zeker moeten behandelen is: wat houdt uw visie op het beleid in? Het beleid van de sociale sector in al zijn aspecten dan. Wanneer men hier werkt moet men wel een bepaald idee hebben van hoe deze sector moet werken. Aan welke noden, voorwaarden, criteria moet dit beleid voldoen? En in het bijzonder willen we dan iets horen over de zelfbedruipendheid van de sociale sector, die toch een beleidslijn is geworden.

NVC: Neen, dat is de wereld omkeren, maar bon. Laat mij beginnen bij het begin. Ik heb ten eerste het grote geluk gehad dat ik in de sociale raad heb gezeten, van dit orgaan voorzitter ben geweest, meegelopen heb met het opstellen van de beleidsopties die in '95 werden goedgekeurd. Dat is een beleid waar ik zelf achterstond en in die zin heb ik het nu zeer gemakkelijk. Ik heb van datgene wat ik nastreefde mijn beroep kunnen maken. Ik voel me er zeer goed bij dat ik de beleidsopties die toen genomen werden nu kan uitvoeren.

DM: Ok, maar nu die zelfbedruipendheid, u hebt dat ook mee helpen opstellen dat beleid.

NVC: Ik neem aan dat u bedoelt dat de sociale sector het nu met een portefeuille op basis van het aantal studenten moet doen?

DM: Neen en ja, ik bedoel dat er minder geld wordt vrijgemaakt door de overheid en dat de sociale sector nu geld moet zien te genereren uit haar diensten (nvd, die eigenlijk dienen om armere studenten gelijke kansen te geven) op kap van de studenten.

NVC: Neen, dat is de omgekeerde wereld. Het is zo, en dat is reeds een aantal jaren achter elkaar, dat de toelage blijft toenemen, logischerwijze omdat het aantal studenten toeneemt. We hebben echter ook voor een aantal andere projecten, waaronder cultuur en dergelijke extra gelden gekregen (nvd, daarom betalen we nu 40 ballen i.p.v. 37 voor een pint, maar soit, we leven in een omgekeerde wereld nietwaar?). In die zin kunnen we niet zeggen dat de pot stabiel blijft. Het is anderzijds effectief zo dat voor een aantal afdelingen van de sociale sector, en dan heb ik het over de cafeteria, dat dat posten zijn die zelfbedruipend moeten zijn (nvd, dit houdt dus in dat zij hun eigen middelen zullen moeten genereren).

DM: Geldt dat ook als dit met eventuele prijsverhogingen zou moeten gepaard gaan? U zegt dus eigenlijk dat het restaurant met de middelen dat het van de studenten binnenkrijgt de studenten te eten zal moeten geven?

NVC: (geprikkel) Neen, neen, u moet goed weten dat er in het restaurant een dienstenrestaurant, met het systeem van de gesubsidieerde maaltijden, en een iets luxueuzere versie, ai, neen, niet luxueuzere versie, doch een toog met snacks, lichte maaltijden en dergelijke, en het bedieningsrestaurant. Deze laatste twee dingen vind ik op zich geen sociale noodzakelijkheden. Nu, wij weten dat de wens voor deze laatste twee restaurants bestaat bij heel veel studenten.

DM: En in het geval van het bedieningsrestaurant vooral bij professoren.

NVC: Ja, maar om nu bij studenten te blijven. Die willen een snelle snack, en die zijn daar ruim voor bereid om de prijs te betalen die gevraagd wordt, 120,- soms.

DM: Past in die denkwijze bijvoorbeeld ook het feit dat er een Mac Donalds of een GB Quick in de commerciële ruimten van de Schoofslaan komt?

NVC: Daar is geen sprake van. Van wie komt dat gerucht? In onze gebouwen? Neen, dat ontken ik ten stelligste.

Maar om verder te gaan, zulke zaken zijn mijns inziens sociaal gezien niet noodzakelijk, omdat er een complete, volwaardige kwaliteitsvolle maaltijd wordt aangeboden aan de prijs van 105,- of 65,- en dan vind ik dat wanneer men voor zulke snack kiest dat dat diensten zijn die profit mogen zijn (nvd, waarop dus winst mag gemaakt worden), als de winst daarvan tenminste nuttig gebruikt wordt. Want uiteindelijk zit je met een vast gegeven, en dat kan niemand, u ook niet, ontkennen: de prijzen van de voeding stijgt, de personeelskost blijft toenemen, terwijl dat er ondertussen toch al drie jaar geen verhoging van de prijs van de basismaaltijden is geweest.

DM: Goed, maar wat mij stoort is - en het klinkt naïef, ik weet het wel - dat een rijkere uitvoering van de modale student het iets gemakkelijker heeft. Hij heeft toevallig wel de mogelijkheid om uit een breder gamma zijn keuze te bepalen. Hij hoeft niet op de uren zijn maaltijd te gaan consumeren die bepaald zijn, enz. Het komt erop neer dat wanneer men rijker is men het gemakkelijker heeft aan deze universiteit dan wanneer men iets minder begoot is, de armere student wordt, net zoals in de grote menswereld trouwens (maar daar draait het nu net om), beperkt in zijn keuzevrijheid.

NVC: Jaja, ik snap uw bewering. Maar ik denk niet dat die

armere student het momenteel moeilijk heeft.

DM: (Nic Van Craen onderbrekende) Maar stel nu dat de enveloppe naar beneden gaat, wat zullen de gevolgen voor de student zijn?

NVC: U bedoelt de betoelaging? Dat is een vaststaand gegeven. De sociale sector is er uiteindelijk om de armere studenten op gelijk niveau te kunnen brengen met hun rijkere confraters. Je zou het theoretisch gezien kunnen zeggen, dat de armere student in zijn keuze beperkt zou worden, maar ... Het is in de praktijk zo gebleken dat dat absoluut niet het geval is. Er is gewoon nergens een lijn te trekken. Het bestedingsgedrag van armere studenten ligt soms veel hoger dan dat van rijkere studenten. Armere studenten gaan soms veel meer uitgeven aan eten, of aan uitgaan. Dat kunt u gerust vragen aan de maatschappelijk assistenten van de sociale dienst. Daar is geen lijn in te trekken.

En neem nu als voorbeeld de duurste snack die er tussen zit. Die kost dus 120,-. De budgettering die berekend wordt voor armere studenten, die met toelages en dergelijke op peil wordt gehouden, is mijns inziens voldoende om die student ook nog in staat te stellen om ook nog die prijs te betalen.

Ken u plaats

DM: Een ander thema zou de samenwerking betreffen met andere diensten. Wat is uw rol daarin? Wat moet u doen? Kan u uw taken specificeren? En waar staat u hiërarchisch gezien ten opzichte van die mensen en van Jan Marcelis?

NVC: Het beeld dat ik voor mezelf zie, en voor mezelf heb, is datgene wat ik had toen ik de vacature zag: namelijk stafmedewerker van Jan Marcelis. Ik ben de naaste medewerker van Jan Marcelis. Ik sta dus rechtstreeks onder Jan Marcelis. Anderzijds heb je de volledige structuur van de diensthoofden. Die diensthoofden van de verschillende diensten (nvd, we denken hier dan aan de dienst huisvesting, restaurant...) staan rechtstreeks onder Marcelis. Ik sta daar buiten. Dat is wat men in het personeelsbeleid - men spreekt van divisionele en functionele personeelsstructuren, laat ik mij daar niet meer over uitbreiden - een divisionele personeelsstructuur noemt. Je hebt dus voor iedere dienst een overste, met de coördinator daarboven. Ik sta niet in die divisionele structuur. Ik sta daar buiten. Ik rapporteer rechtstreeks aan Jan Marcelis, hij is mijn hiërarchisch meerdere, en van de diensthoofden niemand. Omgekeerd ook, net hetzelfde. Ik ben niemand's meerdere en niemand is mijn meerdere.

We worden even onderbroken door een telefoontje - strictly business, of course - en nadat dit afgehandeld werd zetten we het gesprek verder.

Om voort te gaan ... Ik pas niet in die klassieke structuur tussen Marcelis en de andere diensten, maar ... het is wel zo dat naast de taken die ik doe in afspraak met de coördinator (Nic noemt hem hier reeds gans het interview door Jan, maar mij valt het, bij de verwerking van dit artikel moeilijk steeds de naam 'Jan' voor de coördinator van de sociale sector te hanteren) ik regelmatig bepaalde projecten begeleid samen met de diensthoofden.

DM: U treedt dus eigenlijk in bepaalde dossiers op als vertegenwoordiger van Jan Marcelis.

NVC: Ja, inderdaad.

DM: Op dat moment bevindt u zich wel in die structuur?

NVC: Ja, vanaf het moment dat Marcelis zegt: Nic komt mij vertegenwoordigen, dan zit ik inderdaad in die structuur en treed ik als meerdere op. Maar normaal gezien werk zo'n beetje als onafhankelijke die in feite overal kan inspringen als het nodig is. Wanneer bijvoorbeeld een bepaalde studie voor dienst restaurant, huisvesting, of andere moet onderzocht worden dan werk ik samen met de diensthoofden.

Anderzijds is het ook zo dat ik de voorbereidende taken van een aantal dossiers doe voor Marcelis, doch hij delegeert ook een aantal taken volledig naar mij. Hij leest die dan enkel na.

DM: Mogen we dan ook weten welke dat momenteel zijn?

NVC: Euh, ik ben bezig met een aantal dingen, maar ik ga daar nu niet over uitweiden. (Stille)

DM: Bon, volgende puntje.

NVC: Allee, ja, ik wil daar in feite wel over uitweiden. Dat mag wel. Euhm, de ding, de inschrijvingsgelden. Die worden momenteel bediscussieerd. U zal het briefje wel reeds gezien hebben dat hier uitgehangen is.

DM: Briefje?

NVC: Wel ja, dat je de persoonlijke dossiers kan opvragen.

DM: Dat verbaast me ten zeerste, want ik kan je vertellen dat ik twee jaar geleden geprobeerd heb om mijn dossier in te kijken (naar aanleiding van de wet op de privacy) en dat ik niet dadelijk op medewerking kon rekenen - en ik wijk mijn woorden.

NVC: Ja maar neen, ik heb het niet over uw dossier.

DM: Ah, er wordt een dubbel dossier bijgehouden?

NVC: (geprikkel) Neen, neen, neen, ik weet niet welk dossier

Lezers die brieven

De verantwoordelijkheid over de inhoud van de epistels die onze redactie bereiken ligt buiten de laatstgenoemde. Vermits censuur niet past in de 'Vrije Geest' zullen wij alleen dusdanig optreden tegen wat niet past in de 'Vrije Geest'. Wij geven onszelf ook het voorrecht om wat al te langdradig is, kortdradig te maken (en dit uit economische noodzaak)
 Ons adres: De Mocial, Gebouw Y (VUB), Pleinlaan 2, 1050 Brussel.

Forges, of het klassieke verhaal van patronaat, proletariaat en Marx.

Stel het je even voor: op 'n avond komt je vader thuis met het bericht dat hij geen werk meer heeft. "Men gaat de fabriek sluiten. De auto en het huis op afbetaling sloepen 20 000,- op van het maandelijks budget." Wat zal je vader zeggen? "Je moeder en ik wonen nog samen: dus trekken we samen minder sociale uitkering. We hebben geen geld meer, je skireis zullen we moeten aflossen, we zullen moeten overwegen of het nog wel realistisch is dat je op kot gaat en de geplande aankoop van een computer voor je gaat zeker niet door." Dit is niet het begin van het toneelstuk 'Groenten uit Balen'. Het gebeurt in België in smeltrempelen. De RMT in Oostende, Frituurpannenfabriek in de Limburg... en bij Forges de Clabecq in Tubke. Ik zou op deze laatste willen ingaan zonder dit sociale drama van de rest te willen isoleren. Waarom worden bedrijven gesloten? Omdat god het wil? Omdat het de gang der zaken is? Het bedrijf is niet langer economisch rendabel, 'de Tsernobyl' onder de Belgische bedrijven' beweert men op de televisie. Dit is eigenlijk maar een vals argument. In 1990 was Forges de Clabecq hij de meest performante bedrijven van Europa voor het produceren van staal. Om een bedrijf performant te houden moet men er in investeren zodat het economisch rendabel blijft en op technologisch vlak niet achterop raakt. Sinds 1990 zijn er als gevolg van een bewuste politiek geen grote investeringen in 'de Forges' gedaan. De syndicale delegatie van Clabecq liet zich door dit argument ook niet vangen, in hun eisenpakket om het bedrijf een realistische toekomst te geven is vijf miljard (een vierde van de kostprijzen van de tunnel onder Antwerpen voor de TGV, gelijk aan vijf F

16's) aan investeringen noodzakelijk om het bedrijf up to date te krijgen. Waarom investeert 'de baas' (hiermee worden de aandeelhouders bedoeld) dan niet in de fabriek, men kan zich toch inbeelden dat hij een "concurrentiële" fabriek wil. Hierop antwoorden lijkt simpel: er is geen afzetmarkt meer voor staal. Er is te veel staal. Is er te veel staal? Zo ja, waar is er dan teveel staal? Niet bij de Afrikaanse boer die nog geen schop heeft om zijn land te bewerken. In heel de Derde Wereld en ook in België zijn er daklozen die staal nodig hebben om een dak boven hun hoofd te hebben. Maar ja als de werkgevers het hebben over het teveel aan staal vergeten ze natuurlijk al diegenen die nog geen nagel hebben om aan hun gat te krabben. Hij wil eigenlijk zeggen dat staal produceren alleen nuttig is voor een markt waar ze geld hebben om dat staal te kunnen kopen, of kortom: als hij er winst kan uithalen. Hij stelt dat een andere reden om staal te produceren toch nooit zo belangrijk kan zijn dat men er een fabriek voor zou bouwen (bv. in Afrika), laat staan een bestaande fabriek openhouden. Er valt nog zoveel te vertellen over welke weerzinwekkende redenering de slaafjes van het systeem volgen om de bazen winst te blijven bezorgen. Maar dan zou er geen plaats en geen tijd meer zijn om over de werknemers van Forges de Clabecq te spreken. Iedereen kan zien dat er een groot verschil is tussen de sluiting bij Forges en bijvoorbeeld die van Nova. Bij Nova weten de mensen bv. niet goed wat hen overkomt. Spijtig genoeg is er daar geen staking uitgebroken om te vechten voor de werkplaatsen. Langs de andere kant is het niet de eerste keer dat ze in de staalfabriek geconfronteerd worden met bazen die de fabriek willen sluiten.

Maar Clabecq krijgen ze zo vlug niet plat, want daar zitten mensen die zich niet willen neerleggen bij de wetten en chantage van het kapitalistisch systeem. Ze zeggen: "Jarenlang heeft de patroon zich door ons werk kunnen verrijken, hij heeft de winsten die in de staalsector zijn gemaakt overgeheveld naar andere sectoren. Dit bedrijf laat hij nu achter als een leeggezogen karkas, wij zijn de 1803 slachtoffers van zijn politiek. Wij weten dat het niet de situatie van ons fabriek alleen is, maar dat die situatie zich overal voordoet. Wij willen dat er terug geld naar het bedrijf vloeit, voor ons werk, voor onze toekomst voor de hele streek, en voor onze kinderen." De mensen van Forges organiseren op 2 Februari een mars voor werk en voor sociale gerechtigheid. Aan ons om hen te steunen. Op de ULB kwamen reeds meer dan 20 mensen van de kringen bijeen om de oproep voor de betoging te organiseren, zo iets moeten we ook op de VUB doen. Voor mensen die meer willen doen en weten organiseert de MLB volgende zaken. Woensdag 29 Januari (afspraak om 12u cafetaria) komt er een open bijeenkomst over de problematiek bij Forges. Iedereen is welkom. Op de agenda staat een interview met Roberto D'Orazio, de charismatische voorzitter van de vakbond bij Clabecq. Om beter te weten over wie we praten organiseren we het weekend van 1 en 2 Februari een weekend met de arbeiders van Forges de Clabecq, een interessante gelegenheid om een ander milieu te leren kennen. Informatie kan iedere donderdag om 12u aan de stand van MLB (vergis u niet) verkregen worden.
 Simon Keersmaekers

Vakantiekamp "Vrank en Vrij"

Haast wellustig goot de honingzoete zomerzon haar zware warmte uit over het landschap, dat enkel in het diepblauwe meer verkoeling vond. Aan de oevers ervan wees het stille riet stug naar omhoog, naar de witte streep die een vliegtuig over het hemelgewelf trok. Het was middag. Het heetste moment van de dag. Weinig bewoog, dier en mens schenen zich teruggetrokken te hebben onder een steen of een parasol. Enkel een onopvallend klein spinnetje haastte zich over het gloeiende strand aan een inham van het meer. Dan : een ijsselijke gil die het idyllische tafereel ruw verstoortte.
 "Raymond !! Een spinnekop, daar, aan uw voeten !!!"
 Schier het geen klein, onschuldige spinnetje maar een gemuteerde reuzeschorpioen betrof, vloog de halfslapende rector overeind, en begon wild om zich heen te schoppen en slaan.
 "Waar zit ze, waar zit ze, 'k zie ze niet !!!"
 Ook Edmond Leuterweelde, huisfilosoof van de Grote Blijve Universiteit, en Gust Flapzerk, voorzitter van de Raad van Bestuur, waren opgesprongen, en begonnen naar de vermeende vijand te stampen. Enkel Wilfried Cogelman, een bevriend politicus, en Michaël "Mich" Boorkop, hoofd van de Studentenraad, bleven lachend het gebeuren gadeslaan.
 "k Heb ze !," triomfeerde Raymond Splybier, en met een vlugvoetigheid eigen aan een rector, sloeg hij toe, en verpletterde de onfortuinlijke achtpoot onder zijn 95 kilo.
 "Goed gedaan, Raymond," feliciteerde Leuterweelde hem, "ge hebt dat goed gedaan."
 Dan werd het weer stil en rustig. De mannen gingen terug liggen, en genoten verdiend van het mooie weer. Elk was met zijn eigen gedachten bezig, en er was geen reden tot Onrust. Immers, waren zij niet de oprichters geweest van de Grote Blijve Universiteit ?
 Eind jaren negentig hadden zich twee grote trends in de Belgische samenleving ontwikkeld, die naast de verslechterde internationale toestand (De Europese bevolking was gedeceimeerd door een ongelukje met Duits kernafval, de Verenigde Staten waren gekoloniseerd door Buitenaardse Wezens en in grote delen van Azië werd gevochten) het klimaat voor een Grote Blijve Universiteit geschapen hadden.
 De eerste was een zucht naar oude Zeden en Gebruiken, een beweging die zich nog versterkt zag door een stuk of dertig schandalen, drie euro-ambtenarenopstanden, en een grensoorlog met Luxemburg, waar het Belgische leger aangevoerd door koning Laurent I een smadelijke nederlaag leed.
 De tweede trend stond in direct causaal verband met al het vorige : de broeksriem moest aangehaald worden, en het werd tijd dat er orde op zaken werd gesteld.
 En hier had de sluwe Edmond Leuterweelde, toen nog een onbelangrijk iemand, geld en macht geroken. Een etentje hier, een commissieje daar, een paar juiste contacten in de industriële en politieke wereld, en de Grote Blijve Universiteit, een universiteit waar het goed was om te leven, waar de Vlaamse sociale Brusselse intellectueel (een bedreigde diersoort) zich nog

ongestoord kon voortplanten, en waar niet te veel vragen gesteld werden, was geboren.
 Vol van zichzelf slurpte Edmond aan zijn cocktail, draaide zich op zijn andere zij, en droomde terug weg. Het water van het Verhaegemeer likte zachtjes aan het strand en wiegde het gezelschap in slaap.
 "Is het nog geen tijd voor het diner ?" vroeg iemand.
 Boorkop, de ijverige loopjongen van het Klavertje Vier (zoals de bijnaam van het viertal Leuterweelde-Cogelman-Splybier-Flapzerk in ongedeelde vorm luidde) keek onmiddellijk op zijn uurwerk.
 "'t Is half zeven", wist hij.
 "'t Is ghalb tseven", meesmuilde Cogelman, die nooit van Boorkop had moeten weten, en nog minder van zijn Westvlaams accent, dat overduidelijk zijn primitieve roots verried.
 "Kunt gij nu eens nooit gelijk een normaal mens praten" zei hij tot de gepikeerde Boorkop. Mich zweeg, maar in stilte verwenste hij die ellendelijke Cogelman, die toch ook maar een ordinaire zakkendrager was.
 "Allee, Wilfried," kalmeerde Flapzerk, "Michaël kan daar toch niks aan doen. Kom, laten we op ons gemak terug naar 't hotel gaan. 't Is een belangrijk diner vanavond, en we kunnen er beter presentabel uitzien."
 De heren bromden instemmend, en met een strandhanddoek onder de ene, en het laatste boek van Leuterweelde onder de andere arm, sloften ze naar het hotel.
 Ja, de Grote Blijve Universiteit mocht dan al geniaal geweest zijn, maar haar opvolger, vakantiekamp "Vrank en Vrij" was gewoon, ja... er waren geen woorden voor, en hij, Gust Flapzerk, was de geestelijke vader. Hij herinnerde zich nog levendig die bewuste avond in de herfst van '99, toen hij met Leuterweelde, Cogelman en Splybier in "Het Gebroken Vlees" zat. De lege bierglazen weerspiegelden het nachtelijke sfeertje, als kerstballen in december. De GBU had het vorige academiejaar 345 miljoen nettowinst gemaakt, een stijging met maar liefst 38 tegenover het jaar daarvoor. Edmond Leuterweelde was een begrip geworden in de academische wereld (die wonderbaarlijke zwerfster tussen de Grote Beer en Andromeda), en zijn agenda's waren tot diep in de 21ste eeuw volgeboekt. Zelfs de groene mannetjes die nu de plak zwaarden in het Witte Huis, hadden naar het schijnt interesse betoond in zijn ideeën, als uiteengezet in "Bruggen bouwen tussen nu en later: een socio-economische benadering naar het volgend millennium toe".
 Er was echter één klein probleempje, dat zelfs niet door de intussen tot voorzitter van zijn partij benoemde Cogelman opgelost kon worden. Al de gepromoveerden vertrokken met de wind van achteren naar Zortqa, de moederplaneet van de Nieuwe Amerikanen, waar ze veel meer betaald werden. De weinigen die in het land bleven hadden tijdens hun studiejaren evenwel zoveel captagon geslikt en speed gesnoven, dat ze té verknipt waren, té gecorrumpeerd om nog iets deftig mee aan te kunnen vangen.
 Massale brain drain dus.

"Als dat zo doorgaat," kloege Splybier, "dan moeten we binnen twintig jaar zelf het land besturen !"
 "Maar dat gaat toch niet, Raymond. We zijn met vier, met vijf als ge die onnozele Boorkop meetelt !!!" riep een geschrokken Cogelman.
 "Kokkomkom, serieus blijven, Wilfried, van Boorkop is hier geen sprake geweest. Nee, dat zal onder ons vier al niet gaan."
 De sfeer was zeer bedrukt geworden, en somber staarde het Klavertje Vier in het Niets.
 "We zouden misschien een denktank of een commissie of zo kunnen oprichten" opperde Leuterweelde aarzeld, zich hierbij op toch iets bekender terrein wanend, maar niemand scheen hier heil in te zien.
 "Ik heb het gevonden ! We laten de studenten ons dan gewoon meehelpen ! Wij besturen het land, en zij gaan alles voor ons becijferen en onze ideeën in fraaie wetten gieten !! Gedaan met onze nestel voor niks af te draaien. En als ze dan afgestudeerd zijn, awel, dan mogen ze voor mijn part naar de maan lopen !!!" gilde Flapzerk.
 "Dat doen ze al", merkte Leuterweelde droog op, maar er viel verder niets op Flapzerks oplossing aan te merken, en aldus geviel het dat de Grote Blijve Universiteit geruisloos in een privérekencentrum voor het Klavertje Vier veranderde. Voor de buitenstaander was er niets veranderd. Enkel de campus werd fors uitgebreid met een enorm meer, een golfsterren, nog een paar klasserestaurants en een door kinderen aangeplant bos ("Gratis werkkrachten" had Flapzerk gevonden), maar het dagelijks leven bleef er zijn vormelijk gangetje gaan. Studenten liepen af en aan, sekretariaatscomputers bleven papier met lettertjes spuwen, er werd nog altijd veel koffie gedronken, af en toe werd er een colloquium gehouden, en er werden regelmatig culturele activiteiten gehouden, allemaal volkomen in overeenstemming met het Vlaams sociaal Brussels intellectueel gedachtegoed. Maar wat -uiteraard ook passend in dat gedachtegoed- slechts een paar heel belangrijke mensen wisten, bleef kies toegeedekt, namelijk dat de GBU een vakantiekamp was geworden voor het Klavertje Vier, met de studenten als werkslaafjes, en de huisvrouwen als bislaap.
 De mens, ge geraakt daar niet aan uit.
 En zo kwam het, dat, vervuld als ze waren door zulke schone mijmeringen aan de oevers van het meer, noch Leuterweelde, noch Flapzerk, noch Cogelman, noch Splybier, de afschuwelijke reuzeschorpioen gezien hadden, die uit de sinistere diepten van het genetisch gemanipuleerde Verhaegemeer naar de oppervlakte gekropen kwam, uit het schuimende water oprees, als een stinkende scaduw even boven het Klavertje Vier uitlorende, en dan, alsof het onder vraag zocht, de gillende, kalende dikkerds niet onmiddellijk verslond, maar meesleurde naar haar verborgen rijk.

Avis Ridax (met dank aan J.)

In weerwil van een slecht geweten -vrij onderzoek als denkmethode

Een slecht geweten.

In *Vrij onderzoek, van negatie naar bevestiging, van leuze naar beginsel* (1962), schrijft Leo Apostel over het "slecht geweten" van de vrij onderzoeker. Dit "slecht geweten komt hieruit voort, dat het beginsel van Vrij Onderzoek zelfs ons zou verbieden het beginsel van Vrij Onderzoek nader te omschrijven (p.7), zodat het al te vaak wordt voorgesteld als "een vaag ideaal; een negatief ideaal, en een ideaal dat met andere hogere waarden in tegenstrijd komt" (P.9).

Dit artikel wil een poging doen om een slecht geweten te sussen, door met die vaagheid en onvolledigheid in het reine te komen.

Denkmethode.

Als we het enthousiasme als motor van het denken, als reine denk-stuw-kracht beschouwen, dan bestaat de methode erin het denken in haar enthousiaste gezwindheid vaste voet, lenigheid en dynamiek te verlenen. Dat, en niet meer, maar ook niet minder, is een methode: het zou m.a.w. een vergissing zijn ze te beschouwen als iets dat het denken in de goede richting moet leiden. Het is trouwens niet aan de methode om de richting, laat staan de 'goede' richting te bepalen. Terloops moet worden opgemerkt dat het denken mag gaan waar het maar wil: het denken hoeft zich namelijk van de dingen niets aan te trekken (cf. o.a. Hannah Arendt, *The Life of the Mind*).

Zo zijn er verschillende denkmethoden of, zo men wil, denkinstellingen, die men op verschillende assen kan plaatsen, en die elk een geëigend gebied hebben: de exact wetenschappelijke - de kunstzinnige; de meer intuïtieve - de strikt rationele; de pragmatische - de metafysische; de dogmatische - de 'open' methode, etc. Zo is ook het principe van vrij onderzoek ook, d.w.z. onder andere een denkmethode, en wel de methode die het denken waarlijk vrij laat - of toch zo vrij als het kan.

Vrij onderzoek = 'o.a.' denkmethode.

Zo betekent vrij onderzoek als denkmethode dan dat ik open sta voor alle informatie die zich aan mij opdringt, voor alle ideeën en meningen, dat ik deze wil aanzien, op een redelijke manier wil overdenken, op een eerlijke wijze met de mijne (d.i. met mijn vorige denkinhoud) wil vergelijken. En dat ik ze altijd een aandeel wil geven in mijn conclusie, door ze ofwel te verwerken of in meerdere of mindere mate over te nemen, ofwel door ze te verwerpen. Ook in het laatste geval heeft ze een aandeel in mijn conclusie, want zo versterkt ze namelijk mijn vertrouwen in mijn oorspronkelijke mening, omdat ik die heb mogen en kunnen afwegen. Bovendien moet ik aanvaarden dat die conclusie ten alle tijde voorlopig is.

Het vrij onderzoekend denken mag dus en moet zelfs alles - binnen de mate van het mogelijke - in ogenschouw, in overweging nemen. Het mag het hele landschap doorkruisen, alles bezoeken wat het maar wil, en dit ongestraft, zonder scrupules, zonder overweging van belang, van voorzichtigheid, van de consequenties...

"Wars van de consequenties?!"

Om misverstanden te vermijden, en om die lezers die al aan het steigeren zijn te bedaren, moet ik erop aandringen dat dit artikel zich strikt wil beperken tot de rol van het vrij onderzoek als denkmethode. Deze beperking is puur methodologisch en komt uitsluitend binnen het kader van dit artikel (handig) van pas.

Het artikel wil dus zeker niet enige, sociale, ethische, 'ideologische', noch ervaringsgebonden, of zelfs emotionele hoedanigheden van het vrij onderzoek ontkennen! Deze komen op een klare en indringende wijze aan bod in voorgenoemd werk van Prof. Apostel. Hierin ontleedt hij het vrij onderzoek als een eis, een recht, een plicht, en besteedt ook een hoofdstuk aan de "Ethica en politiek van het Vrij Onderzoek" en één aan "Vrij Onderzoek en de problemen van onze tijd".

Hier gaat het dus niet over de intentie (de wil, zo men wil), noch over het handelen, maar integendeel over het 'zuivere denken', dat gaan mag waar het wil. Natuurlijk is dit 'zuivere denken' een 'idealtyp'. Gedacht wordt immers toch door de mens, en de mens staat onvermijdelijk in het leven...

Toch ik op zulk een zuiver 'intellectuele' benaderingswijze wil aandringen, d.i. het concrete denken zo dicht mogelijk het ideaal-typische denken laten naderen. Dit natuurlijk in weerwil van de vraag of dit niet een graad van abstractie inhoudt die een travestie zou maken van de bovengenoemde intentie van dit artikel - de intentie namelijk te beantwoorden aan de 'vaagheid' die ons een slecht geweten bezorgt. Abstractie in de zin van algemeenheid echter, is niet hetzelfde als vaagheid, in tegendeel... teveel 'inzoomen' zou een nog slechter geweten bezorgen, omdat men dan zal uitsluiten. En daar dit artikel in de geest van het vrij onderzoek is geschreven, is dat... uitgesloten.

Uitstel van oordeel.

Bovenvermelde beperking vindt verder weerspiegeling in de intentie van dit artikel om ook het oordeel, zij het wel in zeer specifieke zin, niet onder het hier behandelde vrij onderzoek als denkmethode te rekenen. Het 'oordeel in specifieke zin' waarover hier sprake is, is het oordeel als wilsact, en wel datzelfde oordeel dat door Descartes nogal ongewoonlijk wordt ingedeeld onder de wil, i.p.v. onder de rede, of het denken.

Dit liet Descartes toe vanuit zijn epistemologie, het begrip van het 'uitstellen van het oordeel' te ontwikkelen, dat m.i. zeer nauw aansluit bij het vrij onderzoek als denkmethode: enkel na het verkrijgen van klaar en duidelijke kennis mag men een oordeel vellen. Gaan we, vrij onderzoekend, verder dan Descartes, dan kunnen we daaraan toevoegen: en elk oordeel moet ten alle tijde aan nieuw onderzoek onderworpen worden. Oordelen worden hier dus beschouwd als slechts rustplaatsen van het denken. Adem Pauzes, maar dan terug verder.

Denken en leven en vrij onderzoek.

Om de (methodologische) grens tussen het vrij onderzoek als denkmethode en de sociale, ethische, etc. hoedanigheid van vrij onderzoek nog duidelijker te trekken, kunnen we die grens even overschrijden. Daarbij willen we nogmaals Descartes' hulp inroepen. De voorlopige moraal-filosofische tegenhanger Descartes' epistemologische houding van oordeel is nl. het *être résolu*.

Dus: in het denken geldt het uitstellen van het oordelen; het oordelen waarover hier sprake is dus een wilsact en niet een verstandsact (zoals hypotheses stellen, interpreteren, conclusies trekken, etc.); en dat oordelen komt na het denken.

Nu ligt de oorzaak van menselijke dwalingen en vergissingen in het feit dat onze wil groter is dan ons verstand, m.a.w. dat het zich voortdijg aan ons denken opdringt. En wel als het leven zelf (heel vrije interpretatie van Descartes!). Descartes erkent nl. dat men leeft, waaraan nu eenmaal weinig valt te doen. En in dat leven geldt nu de omgekeerde regel: *être résolu*. Daarom aanvaardt Descartes, vanuit moraal-filosofische zin, ook een *morale par provision*, een voorlopige moraal, die onze vastberadenheid moet bijstaan, maar die dus toch 'voorlopig' blijft, evenals haar oordelen, d.w.z. een rustpunt in het denken. Want we kunnen ons wat betreft dat snelle, bijna 'antimethodische' leven niet altijd en constant op het denken verlaten, dat naar 'aardse' maatstaven te traag is, en dat bovendien 'niet van deze wereld is'... zo zijn we terug bij Hannah Arendt: het denken hoeft zich trouwens niets van de dingen, d.w.z. van het leven, aan te trekken.

Een volgende afspraak

Zo kan dit deel over het vrij onderzoek als denkmethode misschien toch besloten worden met een kleine stap in het duister dat voorbij haar afhakening ligt: de methode van vrij onderzoek biedt volgens mij niet enkel voor het denken een voldoende grond - een fundament een fundament! - maar ook voor het leven...

Met betrekking hierop zou het interessant zijn ons te bezinnen over de rol van Studiekring Vrij Onderzoek in het leven van de VUB, alsook over de consequenties die een beschouwing van het vrij onderzoek als allereerst een denkmethode voor het leven (en de levensbaarheid) van de Studiekring kan hebben. Graag maken we een afspraak in een tweede artikel...

K. Vander Straeten

Studiekring Vrij Onderzoek en accentverschuiving in de werking

Binnen de VUB is aan de Studiekring Vrij Onderzoek de rol toebedeeld van fundamentele toezichthouder op het toepassen van het principe van vrij onderzoek. Het vrij onderzoek kan echter niet plaatshebben zonder een vrije gedachtenwisseling. Als vrij onderzoeker ben je namelijk steeds bereid om andere meningen te aanhoren, open te staan voor deze meningen, en ze op een eerlijke en overdechte manier te confronteren met jouw mening. Je wil ze steeds een aandeel geven in jouw conclusie, door ze ofwel in meerdere of mindere mate over te nemen, ofwel door ze te verwerpen (in het laatste geval wordt je gesterkt in je oorspronkelijke overtuiging om dat ze de toets heeft doorstaan). De halfjaarlijkse algemene vergadering was voor het bureau van de Studiekring aanleiding om de voorbije werking kritisch te evalueren en te kijken in welke mate we hebben bijgedragen aan het creëren van de voorwaarden om aan Vrij Onderzoek te kunnen doen. We zijn zo tot de conclusie gekomen dat we er onvoldoende inslagen om een groot universitair of maatschappelijk debat opgang te trekken. Voorbeelden zijn legio: debattenreeks Bio Ethiek, tentoonstelling "Van Algebra tot Pyjama" en het Decanate-debat. Kleinschaligheid drong zich op. Acties uit het verleden leren ons dat om een impact te kunnen hebben moeten deze goed onderhouden zijn. Het accent moet dus meer op studie komen te liggen. De werking van de Studiekring verschuift bijgevolg van het organiseren van grootschalige acties & activiteiten naar

kleinschalige op studie beruste werkzaamheden. Paractisch vertaald zich dit in discussiegroepen en werkgroepen (waaruit nog steeds activiteiten kunnen voortvloeien, maar heter onderhouden). Een discussiegroep is een losse groep van personen die bijeen komt om een vrije gedachtenwisseling over een zeker onderwerp uit te lokken, waaraan ieder der aanwezigen zoveel mogelijk kan deelnemen. Een werkgroep kan ontstaan uit een discussiegroep, waarin personen zich actief engageren om te studeren en te werken rond een thema. Zo hebben we reeds een discussiegroep opgestart rond het thema identiteit & nationalisme en werkgroepen rond Student Aid en het drugsbeleid (op de VUB). Een discussiegroep over sociale zekerheid en een werkgroep over asielbeleid staan in de steigers.

Met deze accentverschuiving in de werking van de Studiekring hopen we op een directe manier de discussiecultuur op en rond de VUB aan te zwengelen. De kleinschalige aanpak is een minder ambieus poging om effectief resultaat te kunnen hebben.

Werkgroep Identiteit en Nationalisme

De werkgroep stelt zich tot doel het fenomeen nationalisme, en de identiteitsvorming te analyseren. We zullen in de eerste plaats trachten een aantal concepten te definiëren. Deze definities moeten dan leiden tot een sterk onderhouden theoretisch kader. Dit kader zal ons toelaten een aantal 'case studies' te ondernemen en/of verschillende deelaspecten nader te onderzoeken. De naam 'werkgroep' impliceert ook een actieve deelname aan de discussies en debatten, verschillende deelnemers zullen bijvoorbeeld regelmatig eigen teksten voorbrengen. Mogelijke discussiepunten zijn nationalisme en modernisering; taal en identiteit; facetten van de persoonlijke identiteit; identiteit en natievorming & stabiliteit en natievorming. Mogelijke case studies zijn Israël en de Palestijnse kwestie; clash tussen diaspora-nationalismen; Centraal Afrika en de grote meren; problematische natievorming; kolonisatie, dekolonisatie en identiteit & de problematische identiteitsvorming van migranten.

Volgende vergadering donderdag 6 februari om 20u op het V.O.-lokaal (gebouw Y)

Werkgroep Student Aid (in samenwerking met UCOS)

De vzw Student Aid is een studentenorganisatie met als belangrijkste doelstelling het sensibiliseren van studenten rond ontwikkelingsproblematiek. Ieder jaar organiseert Student Aid in verschillende steden een actieweek. Gedurende deze week worden studenten op een vaak ludieke manier geconfronteerd met de problemen waarmee inwoners van ontwikkelingslanden te kampen hebben. Deze acties kaderen binnen één bepaald thema. (Eventuele opbrengsten worden besteed aan een project van een Niet-Gouvernementele Organisatie) Het thema van 1997 is veiligheid als voorwaarde voor ontwikkeling. Meer bepaald de fysieke integriteit van mensen in ontwikkelingslanden. Dit concept kan belicht worden voor, tijdens of na een conflict. Het staat de regionale comités vrij om te kiezen hoe ze rond dit thema willen werken. De werkgroep Student Aid (kortom Student Aid VUB) is het lokaal comité van Student Aid.

Volgende vergadering, dinsdag 11 februari om 12u30, in het lokaal van de Medische dienst (gebouw Y)

Werkgroep Drugsbeleid

Soft drugs zijn een vast onderdeel geworden van onze jongerencultuur. Zowel één vijfde van de jongeren zou volgens een recent VUB-onderzoek ooit, soms of regelmatig soft drugs gebruiken. Ondanks dit gegeven blijven soft drugs een maatschappelijk taboe, waar de waanzinnigste verhalen de ronde over doen. Volgens sommigen zou iedereen die een joint opsteekt, onvermijdelijk in de goot belanden. Volgens anderen zouden soft drugs nog onschuldiger zijn dan snoepjes. De waarheid is echter genuanceerder. Het gebrek aan kennis heeft ook gevolgen op het beleidsniveau. In de politiek, waar haast nooit het onderscheid tussen druggebruik en drugsmisbruik wordt gemaakt, moet preventie het vaak afleggen tegen repressie. In de gerechterlijke wereld wordt het zelfde drugsmisbruik in het ene arrondissement geseponneerd en in het andere zwaar bestraft. Een drugsbeleid hoort te beginnen met objectieve informatie. Niet met een pleidooi voor het gebruik van drugs, maar evenmin met blinde afkeer.

De werkgroep drugsbeleid wil aan de hand van publicaties een genuanceerd beeld ophangen over drugs en druggebruik. Vertrekende van dit beeld wil de werkgroep gewag maken van een beleidsvisie voor de VUB. De VUB kan dan vanuit haar progressieve zending deze visie uitdragen zodoende het maatschappelijk debat te stimuleren.

Volgende vergadering dinsdag 4 februari om 20u op het V.O.-lokaal (gebouw Y)

Staan in de steigers: een werkgroep rond asielbeleid en één over de sociale zekerheid.

Het bureau

Cult(us) & Cultuur

"QUAND ON A QUE L'AMOUR"

HOMMAGE AAN JACQUES BREL

Ter ere van de negentiende verjaardag van het overlijden van zanger en schrijver Jacques Brel, organiseerden de kleinkunstenaars Stef Bos en Johan Verminnen enkele weken geleden een hommage-optreden in de Brusselse Ancienne Belgique. Naar aanleiding van deze happening diepte de Moeial zich in het verleden, op zoek naar deze tijdloze legende en oprecht kunstenaar, Jacques Brel.

Brel zou niet dadelijk de aandacht krijgen die hij verdiende. In '53 vertrekt hij naar Parijs, waar hij onder leiding van Canetti, kleine clubs en cabarettiers afschuimt. In '58, na een periode van bezinning en het vormen van een eigen stijl, bloeit Brel voor de eerste maal open voor een groot publiek, in de Olympia. "Quand on a que l'amour", wordt zijn eerste grote succesnummer. In 1960 wordt "Ne me quitte pas" opgenomen en vanaf dan toert Brel onophoudelijk het hele jaar door langs zalen en hallen. Te Parijs en Brussel kent hij zijn grootste triomfen. Zijn veeleisendheid kent geen grenzen. 'Niets dan het lied'... Hij neemt geen tussenpozen in zijn repertoire, laat het publiek niet applaudiseren. Hij zingt enkel, uit het hart. Nieuwe liedjes worden vaak spontaan geboren, tijdens repetities, zelfs tijdens optredens. Het op plaat zetten van de muziek komt pas later. Vanaf de jaren '70 zal Brel afstappen van deze manier van werken en zich in opnamestudio's verschansen, voor het verderzetten van zijn muzikale creativiteit. In 1966 besluit Brel immers te stoppen met optreden in Music-Hall en Olympia. Het verschaft hem geen grote avonturen meer, en in zijn ziel, is Brel een avonturier. Zijn taak is niet het schrijven en zingen van zijn liedjes, het is het leven van het leven dat hij wil leiden. De muziek is voor hem slechts een medium om door te leven.

In '67 verschijnt een album waarin alle liedjes die Brel voor zijn breuk met Olympia bezong, worden opgenomen, zoals 'Les Bourgeois', 'Madeleine', 'Les Flamandes', 'Ne me quitte pas'... Na enkele briljante oeuvres, 'J'Arrive', 'Regarde bien petit', 'Vesoul', 'L'Éclusier', belooft Brel andere paden en projecten en komt hij uiteindelijk in de musical terecht, waar hij in '69 met de productie 'L'Homme de la Mancha' uitpakt, samen met enkele andere bekenden. In die tussentijd verdient Brel zich in een

nieuwe passie: De film. Brel vervult rollen in films als 'Les Risques du Métier', 'Mont Dragon', 'La Bande à Bonnot', 'L'Aventure c'est l'Aventure'.

In '71 draait Brel zijn eerste eigen film 'Franz' aan de kusten van de Noordzee. In '72 komt 'Franz' uit in alle Parijse filmzalen. Het verhaal schetst een surrealistisch portret over tegenslag en middelmatigheid. In '72 draait Brel een nieuwe film, 'Far West', een soort western in het Waalse steenkoolbekken. Deze film wordt op het festival van Cannes van '73 gepresenteerd, maar in dat jaar zijn alle ogen gericht op de film 'La grande Bouffe'.

Zijn laatste liedjes, 'Les Dernières Chansons', 'Jaurès', 'La ville s'endormait', 'Vieillir', 'Le Bon Dieu', waarin "Voir un ami pleurer" als toppunt, zijn een spiegelbeeld van het lijden en de pijn, en het dramatiseren van de dood. ("Moribond", "Dernier repas").

Jacques Brel sterft op 9 oktober 1978, aan de gevolgen van kanker.

Brel, een mens zonder compromissen. Uitersten in expressie werden verkend. Wat kunnen we meer dan luisteren, de stilte verleggen naar het geluid.

"On m'attend quelque part
comme on attend le roi
mais on ne m'attend point
je sais depuis déjà
que l'on meurt de hasard
en allongeant le pas..."
Uit: La Ville s'endormait, Jacques Brel

Colloquium Georges Bataille

Lezingen over filosofie, kunst, ethica en politiek

"L'écriture est impuissante: il me manque le visage et la nudité d'une prostituée pour dire assez bas de la vie humaine qu'elle a fait d'elle-même une façade et que débauche la rend à la vérité." (Georges Bataille)

Op dinsdag 4 februari organiseert de Dienst Cultuur in samenwerking met UPV een internationaal colloquium rondom Georges Bataille, onder de noemer 'Lezingen over filosofie, kunst, ethica en politiek'. Georges Bataille worstelde heel veel z'n leven lang met de geest van het subject; niet enkel door de beoefening van de filosofie, maar eveneens als romancier, dichter en kunstcriticus. Hij was echter bovendien een voorvechter van z'n eigen filosofie en doorleefde deze met volle overtuiging. Bataille wordt echter al te vaak miskend en fout begrepen. Toch schreef Michel Foucault eens 'Bataille est un des écrivains les plus importants de son siècle' en was ook de Duitse filosoof Martin Heidegger vol lof over hem.

'Histoire de l'oeil' en 'Madame Edwarda' trachten het onzegbare te zeggen. De 'Somme athéologique' loodst ons in het spel van het extreme en de transgressie. 'L'érotisme' bracht ons nader bij Markies de Sade. Hij was auteur van een dozijn boeken die al te vaak nog steeds op onbegrip kunnen rekenen. Doch, actueel is deze filosoof mer dan ooit. Zo was er enkele jaren geleden nog een theatervoorstelling onder leiding van Franz Marjnen, genaamd "Bataille, Bataille". De film die toen deel uitmaakte van deze productie gaf op treffende wijze weer waar het om gaat bij Bataille. Maar niet enkel op artistiek vlak kan er aan zijn filosofie een actuele waarde worden gegeven. Misschien is zijn literatuur niet pedagogisch verantwoord buiten de donkere schaduw van smalle steegjes, maar dat wil nog niet zeggen dat zijn gedachtegoed niet leerrijk zou zijn.

Bij het colloquium hoort ook een uitgebreide reeks teksten: "Rondom Georges Bataille. Tien lezingen over filosofie, kunst, ethiek en politiek", onder redactie van Gunther Coppens samengebracht in een uitgave van Acco (1997). In dit boek krijgt de lezer een gevarieerd en grondig overzicht van het denken en doen van Georges Bataille aangeboden. Het leert ons een spoor zoeken in het labirintische wereld van Batailles filosofie. We treffen er them's aan als geweld, soevereiniteit, erotiek, moderne kunsttheorie, Hegel en Nietzsche, ethica, politiek, enz.

Het zijn de auteurs van deze teksten die te gast zijn op het colloquium. **Elisabeth Bosch** (1934) was steeds als univesitair docente verbonden aan de Rijksuniversiteit van Leiden. Zij publiceerde tal van artikelen en boeken over Bataille, waaronder 'De Furie, de sphinx en de engels des doods' (1987) en 'La Fiction de Georges Bataille' (1992). **Gunther Coppens**

(1974) studeerde filosofie aan de VUB en moraalwetenschappen aan de RUG. Hij publiceerde reeds enkele artikelen over poëzie en filosofie en was organisator van enkele colloquia rond Bataille. Momenteel werkt hij aan een proefschrift over Herman Hesse. **Marc De Kessel** (1957) studeerde theologie en filosofie aan de KUL en is momenteel verbonden aan de Sociale Hogeschool Gent. Onder zijn redactie is een door hem ingeleide en geannoteerde vertaling verschenen van Batailles bijdragen voor het Collège de Sociologie, 'De Sfinx van de Sociologie. Een politieke filosofie van het geweld'. **Ger Groot** (1954) studeerde filosofie in Amsterdam en Parijs. Hij doceert filosofie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en is tevens filosofisch medewerker van NRC-Handelsblad. Hij vertaalde reeds Husserl, Derrida, Küng, Duby en Schama. **Ten Kate Laurens** (1958) studeerde theologie en filosofie. Hij promoveerde in 1994 met een proefschrift over Georges Bataille. Momenteel is hij werkzaam als post-doctoraal medewerker aan de Theologische Universiteit van Kampen. Onder z'n publicaties Ten Kate Laurens (red.) e.a. 'Voorbij het zelfbehoud. Gemeenschap en offer bij Georges Bataille'. Kok Agora, Kampen, 1994 en 'De Innerlijke Ervaring', (vert. Laurens Ten Kate), Gooi en Sticht, Hilversum, 1989. **Frank Vande Velre** (1957) is van opleiding filosoof. Hij is momenteel als docent verbonden aan de Voortgezette Kunstopleiding van de Academie van Beeldende Kunsten van Rotterdam. Hij werkte mee aan Het vel van Cambyes en bereidt momenteel een boek over esthetica voor. **Dirk Van Poucke** (1959) studeerde godsdienstwetenschappen en wijsbegeerte aan de Katholieke Universiteit Leuven. Hij is momenteel freelance medewerker aan de Oost-Vlaamse Volkshogeschool. **Willem Elias** (1950) studeerde klassieke talen, wijsbegeerte, moraalwetenschappen, vrijetijdsgagogiek en wetenschapsontwikkeling aan de Vrije Universiteit Brussel en andragogiek en museologie aan de Rijksuniversiteit Leiden. Thans is hij als docent verbonden aan de afdeling Cultuurwetenschappen Social-Culturele Agogiek van de VUB. Onder z'n publicaties: 'Tekens aan de wand, hedendaagse stromingen in de kunsttheorie', Hadewijch, Antwerpen, 1993.

Moderator: Prof. Dr. Johan Stuy
Dinsdag 4 februari
'Onder de Aula', VUB, Campus Oefenplein.
Info & Inschrijvingen: Dienst Cultuur,

PROGRAMMA

- 9u** Onthaal
9u30 Dhr. Coppens Gunther, Vrije Universiteit Brussel
'Inleiding'
9u45 Dhr. De Kessel Marc, Sociale Hogeschool Gent, 'Het geweld van wat ons eigen is'
10u15 Prof. dr. Laurens Ten Kate, Theologische Universiteit Kampen NL, 'Politiek van de verijdeling, Bataille en Nancy over gemeenschap en politiek'
10u45 Koffie
- 11u** Dhr. Van Poucke Dirk, Volkshogeschool Gent, 'Hondermaal gedenkwaardiger, Hegel en Bataille, welbekende geschiedenissen'
11u30 Prof. dr. Groot Ger, Erasmus Universiteit Rotterdam NL, 'Deux fois deux: quatre ?, Bataille en Chestov, Nietzsche en Dostojevski'
12u Lunch
- 13u30** Film: "De Doden", Peter Gordon & Kit Fitzgerald
14u15 Prof. dr. Willem Elias, Vrije Universiteit Brussel, 'Erotiek en sensualiteit bij Georges Bataille, tussen H. Beverland en M. Foucault'
14u45 Prof. dr. Bosch Elisabeth, Rijksuniversiteit te Leiden NL, 'Een nieuwe mens, een nieuwe kunst'
15u15 Koffie
- 15u30** Dhr. Vande Veire Frank, Academie Beeldende Kunsten Rotterdam NL, 'De lach die niet lacht, Bataille in Nietzches spoor'
16u Ronde Tafel, Moderator Prof. dr. Stuy Johan, Vrije Universiteit Brussel

KULTUUR KRANT

trefcentrum Y
dienst kultuur
02/629 23 25

concerten

SCHRIKKELTRIO

Een aparte mix van jazzy mijmeringen, speelse minimal à la Urban Sax en tegendraadse citaten uit traditionele muziek van alle uithoeken van de wereld: als dit geen mooie manier is om het concertjaar van 1997 in te zetten! Hoewel het Schrikkeltrio nog maar amper een jaar geleden het levenslicht zag, slaagde het erin om reeds een stevige live-reputatie op te bouwen. Haar set bestaat uit muzikale reïsschetsen die het resultaat zijn van een verzameling poëtische kortverhalen in combinatie met etnische en primitieve klanken. De pers beschrijft deze 'schrikkelmuziek' als een schilderij van mediëvale jazz, waarbij bas-, tenor-, altonio- en altsaxofoon én klarinet als penselen fungeren. Dit uiterst mobiel en flexibel ensemble zal zeker en vast het hart van elke jazz-liefhebber veroveren...

Jean Demey : percussion, clarinets
Johan Pepermans : saxes
Johan Deklerck : saxes

**donderdag 30 januari 1997 -
Kultuurkaffee - inkom gratis - 21u**

tentoonstelling

BRUNO VANDERMEULEN

Dubbel : Dansfotografie Wim Vandekeybus/Ultima Vez (Rectoraat)
Prague Works (Gallery)

Buiten de beslotenheid van zijn eigen studio kan een fotograaf de 'wereld' intrekken. Door dit extroverte gedrag opteert hij om zich te laten leiden door hetgeen hem aangeboden wordt of doelbewust op een vooropgesteld item in te gaan.

Het werk van Vandermeulen is een combinatie van het zich laten meeslepen en een eigen visie op het onderwerp. Als fotograaf heeft hij een superieure positie omdat hij het beeld vastlegt vanuit zijn invalshoek, maar uiteindelijk blijft hij ondergeschikt omdat hij het gebeuren zelf niet kan wijzigen.

Bij iedere foto van Vandermeulen is deze dualiteit van toepassing. Hij gaat onbewust zelfs verder. De foto's die tentoongesteld worden op het Rectoraat ademen een andere sfeer uit dan deze die te zien zijn in Gallery, maar tegelijkertijd kunnen zij niet losgekoppeld worden van elkaar omdat ze van dezelfde maker zijn.

**Vernissage : woensdag 29 januari 1997
19u00 Gebouw M - 5e verdiep**

Plaats : Gallery (Prague Works) 11u30 tot 17u00
Gebouw M, Rectoraat (dansfotografie Wim Vandekeybus/Ultima Vez) 9u00 tot 17u00

Tot en met 28 februari 1997

colloquium

GEORGES BATAILLE INTERNATIONAAL COLLOQUIUM

LEZINGEN OVER FILOSOFIE, KUNST,
ETHICA EN POLITIEK.

"L'écriture est impuissanti le manque le visage et la nudité d'une prostituée pour dire assez bas de la vie humaine qu'elle a fait d'elle même une façade et que débauche la rend à la vérité." (G. Bataille)

Georges Bataille worstelde heel z'n leven lang met de geest van het subject. Hij deed dit niet enkel door beoefening van de filosofie. Hij moet eveneens erkend worden als romancier, dichter en kunstcriticus, maar bovenal was hij een voorvechter van z'n eigen filosofie en leefde deze met volle overtuiging. Bataille wordt echter nog al te vaak miskend en fout begrepen. Maar, schreef Michel Foucault niet eens "Bataille est un des écrivains les plus importants de son siècle" en was ook de grote Duitse filosoof Martin Heidegger niet vol lof over hem.

Histoire de l'œil en Madame Edwarda trachten het onzegbare te zeggen. De Somme athéologique loodst ons in het spel van het extreme en de transgressie. L'érotisme bracht ons nader tot Markies de Sade.

Hij was auteur van een dozijn boeken die al te vaak nog steeds op onbegrip kunnen rekenen. Doch, actueel is deze filosoof meer dan ooit. Zo was er enkele jaren terug nog een theatervoorstelling, onder leiding van Franz Marijnen, genaamd "Bataille, Bataille". De film die toen deel uitmaakte van deze productie gaf op treffende wijze weer waar het om draait bij Bataille. Maar niet enkel op het artistiek vlak kan er aan zijn filosofie een actuele waarde worden gegeven. Misschien is z'n lectuur niet pedagogisch verantwoord buiten de donkere schaduw van smalle steegjes, maar dat wil nog niet zeggen dat z'n gedachtengoed niet leerrijk zou zijn, ook voor ons.

informatie en inschrijvingen : 02/629 30 87
ism : UPV & sectie Moraal en Wijsbegeerte

**Dinsdag 4 februari 1997
Onder de Aula - 9u
inkom 100/200 Bf.**

	rit 1	rit 2		rit 3
Jette Polikliniek	18u45	21u15	Beurs Falstaff	01u00
Campus Etterbeek gebouw KZ	19u15	21u45	Campus Etterbeek gebouw KZ	01u15
Beurs Falstaff	19u30	22u00	Jette Polikliniek	01u45

concerten

VRIJ PODIUM

Onbekend is onbemind. Een gezegde dat in het Kultuurkaffee niet van toepassing is. Naar goede traditie organiseren we tweewekelijks op maandagavond een vrij podium. Concerten, toneel, poëzie, acrobatie, ... alles is mogelijk.

Heb je verborgen talenten die je aan een enthousiast publiek wenst te tonen? Aarzel dan niet en neem contact op met de Dienst Kultuur.

Groepen dienen zich op voorhand in te schrijven. Gekruide impro en/of jam behoren nog steeds tot de mogelijkheden.

Bereid je alvast voor op het venijnige beest 'plankenkoorts' genoemd...!

Inschrijvingen op de dienst Kultuur 02/ 629 23 26

**maandag 3 februari, 3 & 17 maart 1997
Kultuurkaffee - inkom gratis - 21u**

TRIO KOCH, SCHÜTZ, STUDER (CH)

HARDCORE CHAMBERMUSIC

Vandaag de dag is het zeer moeilijk om nog origineel te zijn. Maar de jongens van het Trio Koch, Schütz en Studer hebben daar geen problemen mee. Deze Zwitserse jazz-virtuozen slaagden er immers in om een volledige nieuwe stijl te ontwikkelen: hardcore kamermuziek. En jawel, het klinkt nog schitterend ook! Hedendaagse jazz-composities, doorspekt met hallucinante improvisaties, massieve noise-golven, delicate harmonieën en trance-like grooves: je moet het gehoord hebben om het te geloven! Tijd dus om nog eens iets volledig nieuws te ontdekken...

Koch : saxes, clarinet, computer
Schütz : electrical & accoustic cello
Studer : drums, percussion

ISTHMUS IN IRK (B)

Een cocktail van naïeve en absurde, maar melodieuze muziek, expressieve video, grappige animatie, meeslepende dans, intense poëzie, indrukwekkende mime, ... het totaal-spektakel 'Ileuro Fan Oistjer' van het Belgische sextet Isthmus in Irk belooft wat te worden! Muzikale invloeden van 'muziek met een hart', zoals Faust, Magma, The Residents, Wire, Frank Zappa, Jimmy Hendrix, zin voor vernieuwing en de wil om iets neer te poten dat danig afwijkt van de huidige trend: waar kan het beter dan in het Kultuurkaffee? Isthmus in Irk: een groep om te horen én te zien!

Appelsdo : guitar, vocals
Kim Kangaroo : keyboard, vocals
David Treesome : guitar, drums, vocals,
J. Stork : bass
Piepolf : drums, vocals
Fez : clarinet, vocals

**Donderdag 6 februari 1997 -
Kultuurkaffee - inkom gratis - 21u**

Agenda & Aankondigingen

BSG Agenda

Zaal

zo 26/1
OP-cantus
 ma 27/1
PK-cantus
 di 28/1
WL-TD
 wo 29/1
HLB-TD
 do 30/1
VRG-TD
 zo 2/2
KB-cantus
 ma 3/2
Pers-cantus
 di 4/2
AVSG-cantus
 wo 5/2
Isavub-TD
 do 6/2
LWK-TD & cantus
 di 11/2
LVSU-cantus
 wo 12/2
BSK-cantus
 do 13/2
RK-TD

Film

ma 3/2
Never talk to strangers (LWK)
 di 4/2
City Hall (KB)
Toy Story (Apia)
 do 6/2
Brylcream Boulevard (JS)
Wild at Heart (BioT)
Mute Witness (Camp)
 do 13/2
Clercks (AVSG)

Valentijnsbrunch

woensdag 19 februari
 vanaf 11u, Galerij

Kom en laat u verwennen met onze Valentijnsbrunch. Tafels gevuld met een uitgebreide keuze aan delicatessen zullen voor u klaar staan: exotisch fruit, yoghurt, muesli, pastetjes, flensjes, Engelse toast, vers fruitsap, groentetaartjes, gebak, chocolade, enz.
 Dit alles met op de achtergrond een vleugje lichtverteerbare live-muziek. Enkele Walt Disney-klassiekers en aangename gezelschapsspelen zullen ongetwijfeld ook vele jeugdherinneringen laten opborrelen.
 Als pousse-café één van de mijlpalen in de filmgeschiedenis: "One flew over..."

Inlichtingen en reservaties uiterlijk op maandag 17 februari
 Inkom: 200 BF
 Info:
 Ragna Van Asbroeck, Dienst Cultuur, 02/629 30 87.

vervolg van pagina 3

u bedoelt, maar hier gaat het over de dossiers in verband met de bepaling van de inschrijvingsgelden. U weet, en dat was ook naar aanleiding van het feit dat ik daar ook al een taak over gemaakt heb over alle voorstellen die een tijd terug werden gelanceerd over extra aanbestedingen en dergelijke vanuit de administratie sociale sector. Die heb ik uiteindelijk gecoördineerd. Dat was in samenwerking met de maatschappelijk assistenten, maar daar had ik dus de eindverantwoordelijkheid.

DM: En de beslissing?

NVC: Neen, er is nog geen beslissing. Ik heb de voorbereidende documenten gemaakt.

DM: En de Raad van Beheer zal dan de knoop doorhakken.

NVC: Inderdaad. En dat is één van de zaken waar ik momenteel mee bezig ben. Ik maak ook regelmatig financiële studies, nu zeker met de bouwprojecten. Eigenlijk de financiële kant van de zaak.

Racisme in de SSS, geruchten of feiten?

DM: Onlangs rees er een kleine rel rond de behuizing van de buitenlandse studenten. Momenteel vertoef een deel van hen nog in de 'zeepfabriek', naast het nieuwe gebouw op de schoofslaan. Voor hen werden 20 koten gereserveerd op de schoofslaan volgens de bepalingen van de sociale raad. Het gerucht deed de ronde dat er tegen de buitenlandse studenten verteld werd dat ze 2000,- meer moesten betalen op de schoofslaan. Daarom opteerde reeds een deel van hen voor een kot op de Nieuwelaan. Studiekring Vrij Onderzoek zou hiervoor reeds bij Jan Marcelis geweest zijn en de dienst huisvesting ontkent in alle toonaarden. Wat is hier van waar? Wij hoorden dat u dit dossier opvolgt.

NVC: Wat de opvolging betreft: ik zit nu als vertegenwoordiger van Marcelis in de commissie integratie buitenlandse studenten. Wat betreft de problemen die u bedoelt. Er zijn geen problemen.

DM: Maar dan kan men toch minstens spreken over geruchten?

NVC: Ja, bon, ik zal die geruchten dan maar dadelijk

ontkrachten. Er waren geruchten gerezen als zou - ondanks het feit dat dat op de sociale raad was beloofd - er geen plaats geweest zijn voor de buitenlandse studenten op de schoofslaan. Er werd dus gezegd dat alle koten op de schoofslaan toegewezen zouden zijn aan Belgische studenten. Dat is niet waar. En dat kan ik formeel bevestigen. dienst huisvesting heeft 20 plaatsen voorbehouden voor de buitenlandse studenten, en dan in het bijzonder voor die mensen die op de Waverse Steenweg zaten. Wat er wel was gebeurd, dat was dat er 5 van die 20 reeds naar de Nieuwelaan waren verhuisd omdat die ... het zekere voor het onzekere wilden nemen. Hun huurcontract liep af op de Waverse Steenweg. Die 5 waren mensen die onder procedure zaten voor de aanvraag van hun paspoort, papieren voor hun verblijf en dergelijke. Dan moeten die een vaste verblijfsplaats kunnen bewijzen aan de administratie van hun gemeente. Die mensen begonnen dus paniekerig te worden. Hun contract hier liep ten einde, wat als de schoofslaan niet tijdig klaar was? Dan zouden zij in het gedrang komen met hun verblijfsvergunningen. Dan hebben die mensen het zekere voor het onzekere genomen en hebben die een kamer genomen op de Nieuwelaan. Zo waren ze verzekerd van een permanent adres. Zelfs die mensen kunnen naar de Schoofslaan als ze dat willen.

DM: Ja, maar wat wij hoorden is dat zij 2000,- meer zouden moeten betalen dan op de Nieuwelaan.

NVC: Dat is niet waar. De tarieven voor de drie gebouwen blijven dezelfde, of het nu om Belgische of buitenlandse studenten gaat. Die betalen hun huurgelden zoals de criteria zijn opgesteld.

Enkele dagen na dit interview vertrouwde Nic van Craen mij nog toe dat dienst huisvesting, om alle misverstanden uit de weg te ruimen, een informatievergadering belegde met alle betrokkenen. Nancy Patemoster was de organisator van dit gebeuren. Laten we hopen dat hiermee nu alle problemen van de baan zijn.

Tot slot vertrouwde de vice-coördinator van de sociale sector mij nog toe dat naast de zakelijke relatie die hij en Jan (het lukt me dan toch enkel zijn voornaam neer te pennen) hebben zij persoonlijk zeer goede vrienden zijn.

ROI

Het is nog niet te laat!

Abonnement op De Mocial kan nog steeds!

doet 333,- of 1000,-
 op rekeningnummer 001-0686457-64
 voor respectievelijk een gewoon en een
 haltingewoon abonnement.

Het Univesitair Centrum voor
 Ontwikkelingssamenwerking stelt voor:

LUNCHBOEK- OVERPEINZINGEN VOORJAAR 1997

"Op de literatuurmarkt over ontwikkeling en ontwikkelingssamenwerking, bevinden zich een aantal geestverruimende en inzichtverschaffende pareltjes.

Een aantal personen verklaarde zich bereid om eigen geschreven, of zelf uitgekozen werk, voor u te bespreken. Tijdens de lunchboek-overpeinzing wordt telkens één boek grondig uitgespit, gekoppeld aan persoonlijke bedenkingen. U kunt dan ook zelf vragen en bemerkingen kwijt."

18 februari

Frank Winter (UCOS&VUB)
Emotional Intelligence.
 Daniel Goleman, Bantam Books, 1995.

18 maart

Taabuizing Cosmas (VUB)
After the crash, the emergence of the Rainbow Economy.
 Guy Daunsey, WSOY, Greengrnt, Finland, 1996.

Plaats:

Galerij van het cultuurcafé, gebouw Y', 1e verdieping
 VUB, Campus Oefenplein
 (op 18/3 in 't Complex, ingang 8)

Tijd:

12u - 13u30

UCOS i.s.m. Forstis

De Mocial

Tweewekelijks studententijdschrift van de VUB in samenwerking met het Brussels Studentengenootschap, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur.

Pleinlaan 2, 1050 Brussel
 Gebouw Y'

tel. 02/629.23.38
 fax 02/629.23.62

Coördinator

Thierry Serrien

Vice-Coördinator

Sven O

Redactie

David, Sven, Thierry, Ruben, Elffe, Marjan, Sofie, Domenico.

Medewerkers

Dirk, Jeroen, Dinitri, Seppe, Haroun, Sjoonie, Tom, Sami, Hans, Frank.

Illustraties

Jeroen, Archief

V.U.

Domenico Vaccaro
 Pleinlaan 2, 1050 Brussel

De Redactie is niet verantwoordelijk voor artikels van het BSG en VO